

Bor tekniğine Türk damgası

Türk bilim adamları dünya çapında önemli bir projeye imza atmaya hazırlanıyor. Hidrojenin taşınmasında ortaya çıkan problem borhidrür teknolojisiyle çözülecek.

> Sefa Koyuncu

STANBUL - 2005'te hayatımıza daha fazla girmesi beklenen temiz enerjili araçlarda istenen verimin alınabilmesi için arayışlar sürüyor. Türk bilim adamları su, güneş, rüzgar ve doğal gazdan elde edilen hidrojenin depolanması, taşınması ve patlaması gibi problemlere çözüm olarak "hidrojenin borla taşınması" teknolojisi üzerinde çalışıyor. TÜBİTAK Marmara Enerji Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Mustafa Tırıs, "Bor kaynağı sadece Türkiye'de var. Hidrojenin dünya pazarlarına güvenli bir şekilde taşınmasına ihtiyaç var, dolayısıyla bu alanda Türkiye'nin bir tekel olması söz konusu. Borun hidrojeni nakil potansiyeli üzerine sadece Türkiye çalışıyor. Önümüzdeki dönemde hidrojen enerjisinin alternatif bir kaynak olarak öne çıkacak. Türkiye, stratejik ürün haline gelecek sodyum borhidrür kaynağının en önemli sağlayıcısı olacak" dedi.

■ Teknoloji satacağız

Dünya bor rezervinin üçte ikisine sahip olan Türkiye'nin, hidrojenin borla taşınmasında enerji tekelini almak için kendi teknolojisini geliştirmesi dünya çapında önemli bir gelişme olarak görülüyor. Bu proje sayesinde Türkiye'nin, 2010'lu yıllarda, "teknoloji satan bir enerji tekelini" olabileceğine dikkat çeken Doç. Mustafa Tırıs, "Bir enerji bileşeni olarak borhidrür, hidrojenin taşınma, depolanma, patlama gibi bütün risklerini yok eden bir taşıyıcıdır. Borhidrürü bir sünger gibi düşünmek mümkün. Nasıl sıkıldığımızda süngerin içindeki suyu alıyorsunuz, aynı biçimde bora hidrojen depolarsanız, hidrojeni borla taşımak ve almak mümkün" şeklinde konuştu. Doç. Tırıs, borun hidrojen taşıma özelliğinden yararlanma üzerine başlatılan iki projenin 3 yıl içinde sonuçlanacağını sözlerine ekledi.

1993'ten beri temiz enerjili araçların denendiği Kanada'nın Montreal şehrinde hidrojen ve borlu araç teknolojisinin geliştirmek için yoğun çalışmalar yapılıyor.